

Türkiye'deki Korfbol Sporcularının Spora Başlamalarına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Gelecek Beklentileri

Osman Tolga TOGO¹

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 30.06.2019
Kabul Tarihi: 17.08.2019
Online Yayın Tarihi:
17.08.2019

Anahtar Kelimeler

Korfbol, Spora Yönelten
Unsurlar, Spordan
Beklentiler.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki Korfbol lisanslı sporcularının kişisel değişkenleri, bu spor branşına yönelme nedenleri, bu branşla uğraşma nedenleri ve bu spordan gelecek beklentilerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmaya Üniversitede okuyan ve lisanslı olarak spor yapan 156 sporcu (78 Erkek ve 78 Kadın) katılmıştır. Araştırmada kullanılan anket formu önce benzer araştırma örneklerinden (Sunay ve Saraçoğlu, 2003; Alibaz ve ark. 2006; Bayraktar ve Sunay 2007) faydalanarak taslak form haline getirilmiş, ardından uzman beden eğitimi öğretmeni, korfbol antrenörleri görüşleri alınarak anket formu son haline getirilmiştir. Verilerin normal dağılım göstermiş olduğu için yüzde ve frekans değerleri alınarak cinsiyet, yaş, eğitim aldığı bölüme, spor yapma yılına, yetiştiği yer, bu spor branşına yönelme nedenleri, uğraşma nedenleri ve bu spordan gelecek beklentileri arasındaki ilişkinin belirlenmesi için t- testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmış ve $p < 0.05$ düzeyinde anlamlılık aranmıştır. Araştırmanın bulguları; Sporla uğraşma nedenlerinin yaş, spor yapma yılına ve yetiştiği yer değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin bulunmadığını göstermiştir. Ancak korfbol sporcularının spora teşvik eden unsurlar puanları incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre kadın sporcular lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Spordan gelecek beklentileri puanları incelendiğinde, eğitim alınan bölüm değişkeninde Spor bölümünde okuyan sporcular adına anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. ($p < 0.05$).

The Factors Affecting Korfball Players' in Turkey Starting Sport and Their Future Expectations

Abstract

Article Info

Received: 30.06.2019
Accepted: 17.08.2019
Online Published:
17.08.2019

Keywords

Korfbol, Sports Factors,
Expectations from Sports.

The purpose of this research, personal variables of Korfball licensed athletes in Turkey, why this sport to orientation, causes and deal with this branch of the sport is to determine the future prospects. For this purpose, 156 athletes (78 males and 78 females) who were studying and licensed in the University participated in the study. The questionnaire form which was used in the research was first prepared as a form by benefiting from similar research examples (Sunay and Saraçoğlu, 2003; Alibaz et al., 2006; Bayraktar and Sunay, 2007). Then, the questionnaire form was finalized by taking the opinions of expert physical education teachers and korfbol coaches. Because of the normal distribution of the data, the percentage and frequency values were taken to determine the relationship between gender, age, education department, sporting year, place of growth, reasons for this sport branch, reasons of struggle and expectations of this sport, t-test and one-way variance and $p < 0.05$ significance was searched. Findings of the study; It has been shown that there is no statistically significant relationship between the reasons of age of sports and the variables of the age, the years of sporting and the place where it grows. However, when the scores of athletes encouraging sportswomen were examined, a significant difference was found in favor of female athletes according to gender variable. When the expectations of future expectations from sports are examined, a meaningful difference has been determined in the section of training taken on behalf of athletes studying in Sports section. ($P < 0.05$).

¹Harran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Ş.Urfa /Türkiye

Giriş

Spor, insanın kendi kendisini disipline etmesine karşılaşıacağı psikolojik ve fizyolojik sorunların üstesinden gelmesine yardım eder. Spor, bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini sağlayan, bilgi, beceri ve liderlik yeteneklerini geliştiren bir araçtır (Açıkkada,1990). Spor, bir yandan insanın keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcı yönlerini harekete geçiren, iradesini güçlendiren, diğer yandan sosyal ve ekonomik kalkınmaya dolaylı olarak katkı sağlayan bir olgudur (Özbek ve Şanlı, 2011).

Sporcu açısından baktığımızda, profesyonel olarak spor yapanlar için spor bir meslektir. Meslek seçiminde aile, örnek bir kişi, kişisel doyum ve tatmin düzeyi, mesleğe başlamadan önceki deneyim ve altyapı, para ve diğer kazançlar etkili olmaktadır (Mirzeoğlu, 2003). Bireyi spora katılmaya yönelten etkenler kişinin yetenekleri ve kişilik özellikleri, kardeş, akran, ebeveyn ve öğretmen gibi önemli kişiler ve başarmak isteğidir (Coakley, 2001; Kılıçgil, 1998).

Korfbol'un başlangıcı Hollandalı bir öğretmen olan Ni-co Broekhuysen'e dayanmaktadır. Broekhuysen İsveç'te oynadığı bir oyundan esinlenmiş ve Korfbol oyununu 1902 yılında Amsterdam'da tasarlamıştır (IKF,1996). Türkiye'de ise ilk kez 1995 yılında Korfbol sporunun Türkiye'de yaygınlaşması için çalışan Erençül Özer'in Uluslararası Korfbol Federasyonu üyesi Raymond Fabri'yi ülkemize davet etmesiyle Marmara Üniversitesi ve FMV Özel Işık Lisesi'nde başlamıştır. Gelişmekte olan sporlar federasyonuna bağlı olan Korfbol, kadınlar ve erkeklerin beraber oynadığı tek takım sporudur. Korfbolda her takım 4 kadın ve 4 erkekten oluşmak zorundadır. Bir takımın tamamı kadın veya erkek olamaz. Oyun oynanırken oyuncuların 4'ü hücum diğer 4'ü ise savunma bölgesinde kalırlar. Bu bölgelerdeki sporcular da 2 erkek 2 kadın olacak şekilde ayrılırlar. Korfbolda hücum eden her oyuncunun bir savunmacısı olmak zorundadır. Kadınlar kadınları, erkekler ise erkekleri savunurlar ve maç boyunca herkes bir oyuncuyla eşleşir. Korfbol sporunda fiziksel temas izin verilmez. Temelde fiziksel temas yasak olmasına rağmen pratikte zaman zaman bu gerçekleşmektedir fakat rahatsız edici boyuta varmadığı sürece oyun devam eder (Güler,1998).

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de korfbol branşında müsabakalara çıkan sporcuların kişisel değişkenleri, bu spor branşına yönelme nedenleri, bu branşla uğraşma nedenleri ve bu spordan gelecek beklentilerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda; korfbol ile uğraşan sporcuların sosyo- ekonomik değişkenleri, korfbol ile uğraşma nedenleri, korfbol branşını seçmesine etki eden faktörler, branşından beklentileri nelerdir alt problemlerine cevaplar aranmıştır.

Materyal ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmanın yöntemi, nicel araştırma tekniklerinden tanımlayıcı araştırma modelidir. Bu modelin kullanıldığı araştırmalarda iki veya daha fazla sayıdaki değişken arasındaki ilginin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini 2018 yılında düzenlenen Üniversiteler arası Korfbol Şampiyonası'na katılan 12 takım ve onların toplam 192 sporcusu oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem grubunu ise, bu sporculardan gönüllü olarak araştırmaya destek vermek isteyen 156 sporcu oluşturmuştur.

Araştırmanın Problemleri

1- Sporcuları korfbol branşına teşvik eden unsurlara ilişkin görüşleri nedir? Bu görüşler, cinsiyet, yaşa, eğitim aldığı alana, spor yapma yılına ve yetiştiği yere göre değişmekte midir?

2- Sporcuların korfbol ile uğraşma nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler, cinsiyet, yaşa, eğitim aldığı alana, spor yapma yılına ve yetiştiği yere göre değişmekte midir?

3- Sporcuların korfbol branşı için gelecekte olmasını bekledikleri beklentilere ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler, cinsiyet, yaşa, eğitim aldığı alana, spor yapma yılına ve yetiştiği yere göre değişmekte midir?

Veri Toplama Aracı

Araştırmada sporculara veri toplama aracı olarak anket uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan anket formu önce benzer araştırma örneklerinden (Sunay ve Saracaloğlu, 2003; Alibaz ve ark. 2006; Bayraktar ve Sunay 2007) faydalanarak taslak form haline getirilmiş, ardından uzman beden eğitimi öğretmeni, korfbol antrenörlerinin görüşleri alınarak anket formu son haline getirilmiştir. 5'li likert tipinde hazırlanan ölçeğin birinci bölümünde araştırmaya katılan sporcuların demografik bilgileri yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde Korfbol sporuna teşvik eden unsurlar ve Korfbol sporu ile uğraşma nedenleri ve Korfbol sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Sporculara anketle ilgili bilgiler verildikten sonra uygulayıcıların önünde anket formları doldurulmuştur. Elde edilen verilerin analizinde alanda kabul görmüş istatistik programı kullanılmış ve verilerin çözümlenmesi sırasında ilk olarak demografik bilgiler bölümündeki değişkenlerin (cinsiyet, yaş, eğitim aldığı alan, spor yapma yılı ve yetiştiği yer), frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları bulunarak, cinsiyet ve bölüm değişkenine göre T testi ve tanımlayıcı istatistikler

yapılmıştır. Ayrıca sporcuların demografik bilgiler değişkenleri (cinsiyet, yaş, eğitim aldığı alan, spor yapma yılı, aylık aile geliri ve yetiştiği yer), korfbol sporuna teşvik eden unsurlar ve sporcuların korfbol sporundan beklentilerine ilişkin farkların ortaya konulmasında Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way-ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Sporcuların Demografik Bilgileri

Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Kadın	78	50,0
	Erkek	78	50,0
Yaş	17-18	10	6,4
	19-20	50	32,1
	21-22	57	36,5
	23+	39	25,0
	Toplam	156	100
Bölüm	Spor Bilimleri	78	50,0
	Diğer	78	50,0
Oynama Yılı	1-3	117	75,0
	4-7	34	21,8
	8+	5	3,2
	Toplam	156	100
Yetiştigi Çevre	Köy	5	3,2
	Şehir	43	27,6
	Büyükşehir	108	69,2

Tablo 1.'e göre katılımcıların 78 (%50)'sinin kadın, 78 (%50)'inin erkek olduğu; 10 (%6,4)'ünün 17-18 yaş, 50 (%32,1)'inin 19-20 yaş, 57 (%36,5)'unun 21-22 yaş ve 39 (%25)'inin 23 yaş ve üzeri olduğu; 78 (%50)'sinin Spor Bilimleri, 78 (%50)'sinin diğer fakülte bölümleri öğrencisi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, 5 (%3,2)'sinin yaşadığı yerleşim birimi köy, 43 (%27,6)'sının şehir ve 108 (%69,2)'inin büyükşehir olduğu; son olarak katılımcıların 117 (%75)'i 1-3 yıl, 34 (%21,8)'i 4-7 yıl, 5 (%3,2)'sinin korfbol branşıyla ilgilendikleri görülmüştür.

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre T-Testi Tablosu

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort.	SS	T	P
STEÜ	Kadın	78	29,33	6,28	2,97	,003*
	Erkek	78	26,06	7,41		
SUN	Kadın	78	35,78	4,69	,66	,508
	Erkek	78	35,05	8,53		
SB	Kadın	78	32,51	8,52	-1,08	,282
	Erkek	78	33,96	8,21		

Tablo 2'ye göre, Spora Teşvik Eden Unsurlar (STEÜ) Kadın korfbolcular için anlamlı farklılık tespit edilmiştir $p > 0.05$. Spordan Beklentiler (SB) Sporla Uğraşma Nedenleri (SUN) her iki Cinsiyet için ise anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Sporcuların Bölüm Değişkenine Göre T-Testi Tablosu

Alt Boyutlar	Bölümü	N	Ort.	SS	T	P
STEU	Spor	78	26,91	7,34	-1,40	,163
	Diğer	78	28,49	6,67		
SUN	Spor	78	35,82	5,62	,73	,465
	Diğer	78	35,01	7,94		
SB	Spor	78	38,35	5,77	9,60	,000*
	Diğer	78	28,13	7,41		

Tablo 3' e göre, bölüm değişkenine göre Spor Bilimleri okuyan öğrencilerin Spordan Beklentileri (SB) diğer bölümlere göre anlamlı oranda farklılık göstermiştir $p>0.05$. Spora Teşvik eden unsurlar (STEU) ve Sporla Uğraşma Nedenleri (SUN) anlamlı fark tespit edilememiştir.

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Sporcuların Yaş Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

Alt Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	SS	Kareler Ortalaması	F	P
STEU	Gruplararası	268,72	3	89,574	1,836	,143
	Grupiçi	7416,11	152	48,790		
SUN	Gruplararası	203,64	3	67,881	1,449	,231
	Grupiçi	7118,27	152	46,831		
SB	Gruplararası	316,33	3	105,445	1,518	,212
	Grupiçi	10557,89	152	69,460		

Analiz sonuçları, katılımcıların STEU (P:0,143) SUN (P:0,148) ve SB (P: 0,212) $p>0.05$ puanları arasında yaş değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir (Tablo 4).

Tablo 5: Araştırmaya Katılan Sporcuların Oynama Yılı Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

Alt Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	SS	Kareler Ortalaması	F	P
STEU	Gruplararası	84,564	3	28,188	,564	,640
	Grupiçi	7600,275	152	50,002		
SUN	Gruplararası	42,161	3	14,054	,293	,830
	Grupiçi	7279,756	152	47,893		
SB	Gruplararası	277,059	3	92,353	1,325	,268
	Grupiçi	10597,166	152	69,718		

Analiz sonuçları, katılımcıların STEU (P:0,640) SUN (P:0,830) ve SB (P:0,268) $p>0.05$ puanları arasında oynama yılı değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir (Tablo 5).

Tablo 6: Araştırmaya Katılan Sporcuların Yetiştigi Çevre Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

Alt Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	SS	Kareler Ortalaması	F	P
STEU	Gruplararası	163,711	3	81,855	1,665	,193
	Grupiçi	7521,129	152	49,158		
SUN	Gruplararası	44,845	3	22,423	,471	,625
	Grupiçi	7277,071	152	47,563		
SB	Gruplararası	107,822	3	53,911	,766	,467
	Grupiçi	10766,403	152	70,369		

Analiz sonuçları, katılımcıların STEU (P:0,193) SUN (P:0,625) ve SB (P:0,467 $p>0.05$ puanları arasında yetiştiği çevre değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir (Tablo 6).

Tartışma ve Sonuç

Çalışma kapsamında elde edilen verilerin normal dağılım gösterdiği ve Spora Teşvik Eden Unsurlar (STEU) puanlarının kadın korfbolcularda anlamlı farklılık tespit edilmiştir $p>0.05$. Kara ve Pulur (2003), Şebin ve ark. (2007), farklı gruplarla yaptıkları çalışmalarda cinsiyet ve spora yönelme sebepleri arasında ilişki tespit etmişlerdir. Ortaya çıkan bu farklılığa, çalışma gruplarının ve branşların farklılıklarının sebep olduğu düşünülebilir.

Katılımcıların bölüm değişkenine göre Spor Bilimleri okuyan öğrencilerin Spordan Beklentileri (SB) diğer bölümlerde okuyanlara göre anlamlı oranda farklılık göstermiştir $p>0.05$. Alibaz ve ark. (2006) ile Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) çalışmalarında da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Bu sebebin spor bilimleri öğrencilerinin korfbol sporu geleceğinde milli sporcu olma isteklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Analiz sonuçları yaş değişkenine göre, katılımcıların STEU (P:0,143) SUN (P:0,148) ve SB (P:0,212) $p>0.05$ puanları arasında yaş değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Koçak (2014) yapmış olduğu bir çalışmada, üniversite öğrencilerinin yaşlarına göre spora yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark saptamamıştır. Bu sonuç araştırmamızla benzerlik göstermektedir. Araştırma sonuçları, katılımcıların STEU (P:0,640) SUN (P:0,830) ve SB (P:0,268) $p>0.05$ puanları arasında oynama yılı değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Karabulut ve ark. (2010) tarafından çim hokeyi sporuyla uğraşan bireylerde gerçekleştirilen araştırmalarında da çalışmamıza paralellik gösterir şekilde spor yılı değişkeni ile sporcuların çim hokeyi spor branşı ile uğraşma sebepleri ve spordan beklentileri arasında anlamlı ilişki tespit edemedikleri görülmüştür. Analiz sonuçları, katılımcıların STEU (P:0,193) SUN (P:0,625) ve SB (P:0,467 $p>0.05$ puanları arasında yetiştiği çevre değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Bu durumun Köy, şehir veya büyükşehirde yaşamının korfbol sporuna teşvik eden unsurlar, spora uğraşma nedenleri ve beklentilerini etkilemediğini ortaya koymaktadır.

Çalışma sonucunda, spora teşvik eden unsurların kadın korfbolcularda daha fazla olduğu görülmektedir. Arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkisi kadın korfbolcularda daha fazla olduğundan kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Spor bölümlerinde okuyan öğrencilerin okumayanlara göre spordan beklentileri daha yüksek çıkmış olduğu görülmüştür. Bunun nedeninin

spor bölümünde okuyanların sağlıklı olmak ve sağlıklarını korumanın dışında, milli sporcu olma isteklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öneriler

Türkiye'deki literatür korfbol branşı ile ilgili çalışmaların yetersiz olduğu için bu tarz araştırmalar ve daha çeşitli ölçekler kullanılarak farklı örneklem gruplarına tekrar uygulanabilir ve böylece korfbol sporuyla ilgili çok daha fazla kaynak yaratılabilir.

Hem Gelişmekte olan spor branşı olan hem de Dünyada kadın ve erkeğin aynı anda oynadığı tek takım sporu olan Korfbol' un görsel ve yazılı medya sayesinde ve günümüzün en etkili ve hızlı iletişim aracı olan internet ve sosyal medya mecraları aracılığı ile Türk toplumuna ve gençlerine tanıtılabilir.

Kaynaklar

- Açıkada, C. Ergen, E. (1990). Bilim ve Spor, Büro Tek Ofset Matbaacılık, Ankara, s:5.
- Alibaz, A. Gündüz, N. Şentuna, M. (2006). 'Türkiye'de Üst Düzey Taekwando, Karate ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerinde Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri', Spormetre, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(III), 91-102.
- Coakley, J. (2001). Sport in society. Mc Graw Hill: Boston.
- Güler, L. (1998). Türkiye'de yeni bir spor dalı: "Korfbol" Journal of Physical Education and Studies, Vol, 8s :20-22.
- IKF (1996). The Rules of Korfbal, The Nedherlands.
- Karabulut, E. O, Pulur. A, Karabulut, A. (2010). Türkiye'deki Çim Hokeyi Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 12(2), 165–169.
- Kara, E. Pulur, A. (2003). Üniversite öğrencilerinin dağcılık sporuna yönelik nedenlerinin araştırılması (100. Yıl Üniversitesi örneği), Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5(2), 31-39.
- Kılçığıl, E. (1998). Sosyal çevre spor ilişkileri. Bağırhan Yayınevi: Ankara.
- Koçak, F. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi, 12(1), 59-69.
- Mirzeoğlu, N. (2003). Meslek seçimi ve spor bilimlerinde meslek alanları. Bağırhan Yayınevi: Ankara.
- Özbek, O. Şanlı, E. (2011). Karate Branşındaki Üniversite Elit Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri ve Beklentileri, Nigde University Journal of Physical Education And Sport Sciences,5(3), 203-214.
- Sunay, H. Saraçaloğlu, A. (2003). "Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri ile Spora Yönelen Unsurlar", Ankara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Spormetre, 2(II), 43-48.
- Şebin, K. ve ark. (2007). Spor yapan üniversite öğrencilerinin spora başlama ve spor yapma nedenlerine ilişkin görüşleri, Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 9(1), 43-63.

Makale Alıntısı

Togo, O.T. (2019). Türkiye'deki Korfbol Sporcularının Spora Başlamalarına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Gelecek Beklentileri [The Factors Affecting Korfball Players' in Turkey Starting Sport and Their Future Expectations], Spor Eğitim Dergisi, 3 (2), 113-120.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.